RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2023/1840

z dne 10. maja 2023

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2021, oddelek X – Evropska služba za zunanje delovanje

Evropski parlament,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2021, oddelek X – Evropska služba za zunanje delovanje,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenja Odbora za zunanje zadeve,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0088/2023),

A. ker je Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD) odgovorna za upravljanje upravnih odhodkov svojega sedeža v Bruslju ter za mrežo 144 delegacij in pisarn Unije;

B. ker je bila odgovornost ESZD z nizom sporazumov o storitvah razširjena tudi na administrativno upravljanje uslužbencev Komisije v delegacijah;

C. ker je naloga delegacij, da z vzpostavljanjem mrež in partnerstev po svetu zastopajo Unijo in njene državljane ter spodbujajo vrednote in interese Unije;

D. ker je ESZD po svoji naravi in nastanku nenavadna, saj je nastala z združitvijo osebja nekdanjih oddelkov Sveta in Komisije za zunanje odnose, ki so se jim pridružili diplomati iz držav članic;

E. ker v skladu z notranjimi pravili ESZD generalni sekretar te institucije deluje kot odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil, generalni direktor za proračun in upravo pa ima vlogo glavnega odredbodajalca na podlagi nadaljnjega prenosa pooblastil;

F. ker izvrševanje proračuna urejajo finančna uredba in notranja pravila o izvrševanju proračuna ESZD;

1. ugotavlja, da je proračun ESZD del razdelka 7 večletnega finančnega okvira (evropska javna uprava), ki je v letu 2021 skupaj znašal 10,7 milijarde EUR; ugotavlja, da proračun ESZD (plačila, vključno s prispevki Komisije) predstavlja približno 9 % skupnega upravnega proračuna v razdelku 7 večletnega finančnega okvira;

2. ugotavlja, da je Računsko sodišče v letnem poročilu za proračunsko leto 2021 povečalo vzorec transakcij v upravi z 48 v letu 2020 na 60 v letu 2021;

3. ugotavlja, da Računsko sodišče na podlagi dolgoletnih izkušenj navaja, da je pri tej porabi tveganje na splošno majhno; vseeno ga poziva, naj v naslednja letna poročila vključi celovitejše podatke o izpolnjevanju vseh zahtev, potrebne za dosleden postopek razrešnice;

4. je seznanjen z navedbo Računskega sodišča, da je pri plačilih ESZD odkrilo dve količinsko opredeljivi napaki, pri čemer se je ena nanašala na neobstoj osnovne pogodbe za storitve, ki jih je naročila delegacija Unije, druga pa na nadomestila, izplačana uslužbencu, ki ni prijavil nedavnih sprememb svojega osebnega položaja;

5. z zadovoljstvom ugotavlja, da Računsko sodišče navaja tudi, da v zvezi z nadzornimi in kontrolnimi sistemi, ki jih je preučilo v ESZD, ni našlo večjih težav;

6. ugotavlja tudi, da je Računsko sodišče v letnem poročilu za leto 2015 poročalo o pomembnih pomanjkljivostih v zvezi s postopki javnega naročanja in zaposlovanja, ki so jih organizirale delegacije EU; ugotavlja, da je leta 2021 preverilo, ali se te ugotovitve upoštevajo, tako da je preučilo vzorec desetih postopkov javnega naročanja in osmih postopkov zaposlovanja lokalnih uslužbencev, ki so jih organizirale delegacije Unije; ugotavlja, da je ESZD leta 2019 izboljšala postopek javnega naročanja s poenostavitvijo in posodobitvijo delovnih postopkov v delegacijah Unije, centralizacijo nekaterih postopkov na sedežu, oblikovanjem novih predlog za dokumentiranje javnih naročil, leta 2019 je revidirala tudi pravila in pogoje, ki urejajo zaposlovanje lokalnih uslužbencev v delegacijah Unije, pred zaposlitvijo pa je izvedla predhodne kontrole; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je Računsko sodišče v petih od desetih obravnavanih postopkov javnega naročanja odkrilo določene pomanjkljivosti pri tem, kako so delegacije Unije uporabljale pravila o javnem naročanju, in nekatere slabosti v vseh osmih postopkih zaposlovanja lokalnih uslužbencev; poziva ESZD, naj sprejme ukrepe za rešitev težav, ki so privedle do napak, ugotovljenih pri javnem naročanju, in prepreči prihodnje kršitve ustreznih pravil;

7. odločno spodbuja ESZD, naj sprejme ustrezne ukrepe, npr. z boljšim usposabljanjem ter bolje oblikovanimi smernicami in predlogami za dokumentacijo o javnih naročilih, da bi zmanjšali število napak pri postopkih javnega naročanja in zaposlovanja, ki jih organizirajo delegacije Unije, organom za podelitev razrešnice pa naj poroča o sprejetih ukrepih;

Proračunsko upravljanje in finančno poslovodenje

8. ugotavlja, da je proračun ESZD za leto 2021 znašal 767 626 000 EUR, kar pomeni, da se je od leta 2020 nekoliko povečal (5,0 %), in sicer zelo podobno kot v letu 2020, ko se je v primerjavi z letom 2019 povečal za 5,2 %; ugotavlja, da je imela ESZD poleg svojega proračuna na voljo tudi sredstva Komisije v znesku 211 200 000 EUR (vključno z namenskimi prejemki in prenesenimi zneski) za kritje upravnih stroškov uslužbencev Komisije, ki delajo v delegacijah Unije; ugotavlja, da je ESZD tako kot druge zneske prejela tudi prispevke za kritje skupnih stroškov osebja Evropskega razvojnega sklada v delegacijah, s katerimi je skupni proračunski znesek (sredstva za prevzem obveznosti), ki jih upravlja ESZD, znašal 1 091,1 milijona EUR;

9. ugotavlja, da je bilo v letu 2021 izvršenih 99,4 % končnega proračuna ESZD v obveznostih, kar je več kot leta 2020, ko je bilo izvršenih 95,0 %; ugotavlja, da je bilo izvršenih 84,5 % proračuna za leto 2021, kar je nekoliko več kot leta 2020, ko je bilo izvršenih 82,3 %;

10. ugotavlja, da je končni proračun sedeža ESZD po prerazporeditvah znašal 295 milijonov EUR, pri čemer je bilo izvršenih 290,5 milijona EUR oziroma 98,5 %; ugotavlja, da je bilo izvršenih za 238,3 milijona EUR sredstev za plačila, kar ustreza 80,8 %;

11. ugotavlja, da je končni proračun ESZD za delegacije po prerazporeditvah znašal 472,6 milijona EUR, pri čemer je bilo izvršenih 472,4 milijona EUR oziroma 99,9 %; ugotavlja, da je bilo izvršenih 410,1 milijona EUR sredstev za plačila, kar je 86,8 %;

12. ugotavlja, da se je proračun za informacijsko tehnologijo zaradi pandemije covida-19 v letu 2021 povečal, proračun za različne postavke, vključno s plačami, pa se je zmanjšal; ugotavlja, da je ESZD v letu 2021proračunski organ obvestila o treh prerazporeditvah, od katerih sta bili dve izvedeni za obračun dodatnih odhodkov, nastalih zaradi pandemije covida-19 in uskladitve ob koncu leta;

13. ugotavlja, da je ESZD v letu 2021 opravila 131 352 plačil, od katerih jih je bilo 115 060oziroma 87,6 % izplačanih v roku; ugotavlja tudi, da je bil povprečni neto plačilni čas 18 dni in da je delež izdaje elektronskih računov znašal 24 %;

14. z zadovoljstvom ugotavlja, da je ESZD predvsem s Komisijo, pa tudi z drugimi institucijami podpisala številne sporazume o storitvah, ki zajemajo več kot 70 različnih storitev, ki jih zagotavlja 16 subjektov; ugotavlja tudi, da računovodja Komisije (generalni direktorat za proračun) še vedno deluje tudi kot računovodja ESZD, vendar je ESZD povečala svoje zmogljivosti za opravljanje nekaterih računovodskih funkcij in tudi računovodskih funkcij za delegacije;

15. z zadovoljstvom ugotavlja, da se število dogovorov o kolokaciji, pri katerih države članice in drugi subjekti Unije svoje osebje namestijo v delegacije Unije, še naprej povečuje in da je 67 delegacij Unije s 36 partnerji doseglo 115 dogovorov;

Notranje upravljanje, uspešnost in notranja kontrola

16. ugotavlja, da je ESZD leta 2021 izvedla največjo reorganizacijo službe vse od ustanovitve leta 2011, pri čemer je vzpostavila šest obsežnih geografskih oddelkov in urad generalnega sekretarja, da bi se bolje prilagodila trenutnim geopolitičnim razmeram; ugotavlja, da je bil tudi nov direktorat za strateško komuniciranje in predvidevanje ustanovljen z združitvijo dveh oddelkov za strateško komuniciranje in oddelka za načrtovanje politik in strateško predvidevanje, da bi bilo mogoče bolje obvladovati dezinformacije;

17. ugotavlja, da je pandemija covida-19 v letu 2021 še naprej močno vplivala na delovne razmere v ESZD; ugotavlja, da so bili zlasti doseženi prihranki pri plačah zaradi počasnejših postopkov zaposlovanja ter pri službenih potovanjih, srečanjih, konferencah itd.; ugotavlja, da je pandemija ustvarila tudi možnosti za širjenje dezinformacij ter tuje manipulacije in vmešavanje, kar je še povečalo izzive za ESZD;

18. ugotavlja, da se je ESZD v letu 2021 spoprijela z več varnostnimi krizami v Afganistanu, Sahelu in Etiopiji, pri katerih je bila nekoliko v zamudi pri obveščanju in odzivanju na terenu, zaradi česar je bilo treba hitro evakuirati osebje Unije;

19. z zadovoljstvom ugotavlja, da v letu 2021 nobena delegacija Unije ni podala pridržkov;

20. ugotavlja, da notranji revizor, služba Komisije za notranjo revizijo in Računsko sodišče revidirajo različne vidike dela ESZD; ugotavlja, da je sicer pomembno zagotoviti temeljite kontrole in revizije, a se je prav tako pomembno izogniti podvajanju;

21. z zadovoljstvom ugotavlja, da je služba Komisije za notranjo revizijo v letnem poročilu o notranjih revizijah, opravljenih v letu 2021, v zvezi s tremi prejšnjimi revizijami o usklajevanju med Komisijo in ESZD ugotovila, da so bila vsa priporočila izvedena;

22. ugotavlja, da se je služba za notranjo revizijo ESZD v načrtu za obdobje 2018–2021 osredotočila predvsem na odhodke za zaposlene, ki predstavljajo več kot 50 % porabe ESZD; ugotavlja, da bo načrt službe za notranjo revizijo za obdobje 2022–2024 osredotočen na druga področja, ki prej niso bila zajeta, na primer varnost, infrastruktura in IT; poziva ESZD, naj organ za podelitev razrešnice obvesti o rezultatih notranje revizije;

23. z zadovoljstvom ugotavlja, da se vse finančne transakcije proračuna ESZD, zabeležene v proračunskem letu 2021, kontrolirajo z naključnimi stratificiranimi vzorci, pri čemer se uporablja metodologija, podobna tisti, ki jo uporablja Evropsko računsko sodišče;

Človeški viri, enakost in dobro počutje zaposlenih

24. ugotavlja, da je bilo konec leta 2021 v ESZD 5 072 uslužbencev, od katerih jih je 2 303 (45,4 %) delalo na sedežu ESZD, 2 769 (54,6 %) pa v delegacijah in pisarnah Unije po svetu; ugotavlja, da se je število uslužbencev občutno povečalo, in sicer za 9,2 %, saj je bilo v letu 2020 v ESZD 4 643 uslužbencev, od katerih jih je 2 286 delalo na sedežu, 2 357 pa v delegacijah in pisarnah; ugotavlja, da se je število uslužbencev povečalo predvsem v delegacijah in pisarnah, kjer je bilo iz proračuna Komisije v proračun ESZD prenesenih več kot 450 delovnih mest lokalnih uslužbencev; ugotavlja tudi, da je ESZD v letu 2021 od proračunskega organa prejela dodatnih 47 ekvivalentov polnega delovnega časa;

25. ugotavlja, da je bilo konec leta 2021 zaposlenih 1 706 uradnikov in začasnih uslužbencev, 1 543 lokalnih uslužbencev, 567 pogodbenih uslužbencev, 467 napotenih nacionalnih strokovnjakov, 43 nižjih strokovnjakov v delegacijah Unije ter 746 drugih zunanjih sodelavcev in pripravnikov; ugotavlja tudi, da je bilo v delegacijah Unije zaposlenih 3 327 uslužbencev Komisije;

26. ugotavlja, da je bilo leta 2021 med zaposlenimi v ESZD 46,7 % žensk, kar je nekoliko manj kot 48,7 % ob koncu leta 2020; vendar ugotavlja, da je bilo na položajih administratorja 37,4 % žensk, kar je 37,3 % več kot leta 2020; z zadovoljstvom ugotavlja, da se je sorazmerno povečal delež žensk na vseh vodstvenih položajih, in sicer na srednjih vodstvenih položajih z 32,7 % v letu 2020 na 35,4 % v letu 2021, na višjih vodstvenih položajih s 25,5 % na 26,3 %, na položaju vodij delegacij pa s 27,1 % na 29,4 %; spodbuja ESZD, naj bo za zgled pri povečanju števila žensk kot vodij delegacij in naj sodeluje v feministični diplomaciji, zlasti v tretjih državah z nižjimi standardi glede enakosti spolov, da bi spodbujali pravice žensk in vključujoče upravljanje;

27. pozdravlja, da je ESZD imenovala ambasadorja za enakost spolov in raznolikost, ki bo ozaveščal in pozival k premisleku pri diplomaciji, političnem dialogu in političnih odločitvah; pozdravlja tudi, da ESZD v okviru strategije #NoWomanNoEUDiplomacy oblikuje programe mentorstva za ženske v razredu AST in nižjih razredih AD, da bi jim ponudila poklicno pot do višjih položajev; poziva ESZD, naj se še naprej osredotoča na zagotavljanje uravnotežene zastopanosti spolov pri uslužbencih in vodstvu ter organu za podelitev razrešnice poroča o pobudah in napredku v zvezi s tem;

28. poziva k učinkovitim strategijam usposabljanja na področju enakosti spolov v ESZD; poudarja, da je pomembno vlagati v vire in strokovno znanje, da bi razvili strategije usposabljanja in izobraževanja, ki bodo osredotočene na uporabo pristopa na podlagi enakosti spolov, k mednarodnim politikom in programom, s čimer bi dosegli resnično spremembo kulture v ESZD; poudarja, da bi bilo treba posebno pozornost nameniti vključevanju mehanizmov za spoštovanje načela enakosti spolov, pripravi proračuna ob upoštevanju vidika spola, ocenjevanju učinka na enakost spolov in boju proti nasilju na podlagi spola; predlaga sprejetje celovitega programa usposabljanja, da bi ustrezno izvajali akcijski načrt EU za enakost spolov III na vseh ravneh ESZD;

29. z zadovoljstvom ugotavlja, da so med uslužbenci zastopane vse države članice in da se je zlasti relativno število uslužbencev iz držav članic, ki so se pridružile leta 2004 ali pozneje (EU13), povečalo in omogočilo razumnejšo porazdelitev med celotnim osebjem; vendar poudarja, da so na vodstveni ravni kljub večkratnim pozivom Evropskega parlamenta k obravnavi tega vprašanja še vedno velika neravnovesja; je zaskrbljen, ker je med veleposlaniki ESZD le 24 držav članic in ker je porazdelitev bolj neenakomerna, pet držav članic z največ veleposlaniki (Francija 19, Nemčija 18, Španija 17, Italija 16 in Belgija 12) pa ima 82 od 135 delovnih mest (oziroma 61 %); izraža zaskrbljenost zaradi geografskega neravnovesja v zvezi s položajem vodij delegacij in ponovno poziva ESZD, naj še naprej izboljšuje geografsko uravnoteženost, da bi zagotovili ustrezno zastopanost državljanov iz vseh držav članic;

30. poudarja, da države članice EU-13 zajemajo približno 23 % prebivalstva Unije ugotavlja, da se je število srednjih vodstvenih delavcev iz EU-13 povečalo s 13,8 % v letu 2020 na 16,2 % v letu 2021, število višjih vodstvenih delavcev iz teh držav s 7,3 % na 8,9 %, število ambasadorjev pa s 14,1 % v letu 2020 povečalo na 18 % v letu 2021; poudarja, da mora ESZD, tako kot vse institucije Unije, zagotoviti, da bodo vse države članice sorazmerno zastopane, hkrati pa spoštovati kompetence in dosežke kandidatov; odločno poziva ESZD, naj zagotovi geografsko uravnoteženost, da bi dosegli ustrezno zastopanost državljanov iz vseh držav članic, kar bi odražalo raznolikost držav članic, kot določa člen 27 kadrovskih predpisov za uradnike; ponovno jo poziva, naj še naprej sodeluje z državami članicami, da bi prosta delovna mesta objavljala v nacionalnih diplomatskih omrežjih in akademskih krogih;

31. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je bilo leta 2021 povprečno tri mesece nezasedenih 15 delovnih mest na srednjih vodstvenih položajih na sedežu ESZD in pet delovnih mest na srednjih vodstvenih položajih v delegacijah Unije, v tem obdobju pa je funkcijo vršilca dolžnosti za ta delovna mesta opravljalo 15 uslužbencev; spodbuja ESZD, naj bolje promovira svoja prosta delovna mesta in poklicne priložnosti ter preuči, kako bi lahko izboljšala postopek zaposlovanja;

32. ugotavlja, da ESZD še naprej izvaja reformo pogojev za lokalne uslužbence in da se je tej reformi pridružilo 62 % lokalnih uslužbencev, kar skupaj z novimi zaposlitvami po 1. juniju 2020 pomeni, da so nova pravila do 31. marca 2022 veljala za več kot 66 % lokalnih uslužbencev; poziva ESZD, naj izboljša usposabljanje in smernice glede postopkov zaposlovanja lokalnih uslužbencev v delegacijah Unije, da se zagotovi skladnost z načeli transparentnosti in enakega obravnavanja;

33. ugotavlja, da lahko uslužbenci ESZD delajo na daljavo do tri dni na teden na sedežu ESZD in en dan v delegacijah Unije; z zadovoljstvom ugotavlja, da ESZD uslužbencem na sedežu in uslužbencem na delu v tujini v delegacijah Unije omogoča, da 10 dni delajo na daljavo zunaj kraja zaposlitve, število dni pa je mogoče v posebnih okoliščinah še povečati, da bi podprli uslužbence, ki se soočajo z zapletenimi družinskimi razmerami;

34. ugotavlja, da se je število uslužbencev, odsotnih zaradi bolezni, leta 2021 povečalo za 9,3 %, število dni odsotnosti zaradi bolezni pa za 36 %; meni, da gre za razmeroma veliko povečanje, in poziva ESZD, naj natančneje preuči, ali je mogoče kakor koli izboljšati fizične in duševne delovne razmere, da bi se stanje v prihodnjih letih izboljšalo; poziva ESZD, naj sprejme potrebne ukrepe za zmanjšanje tveganja izgorelosti in dobro počutje svojega osebja;

35. ugotavlja, da ESZD sicer ne hrani podatkov o invalidnosti zaposlenih, a je v anketi, ki je bila naslovljena na vse uslužbence na sedežu in v delegacijah ESZD, 24 od 1 075 uslužbencev navedlo stalno, 23 pa kratkotrajno ali začasno invalidnost; ugotavlja tudi, da je ESZD pozvala delegacije Unije, naj posredujejo informacije o primernosti in dostopnosti prostorov in mesta, kjer so, kar bi moralo veljati kot prvi korak k možnosti za napotitev invalidnih uslužbencev v delegacije; poziva ESZD, naj še naprej poroča o napredku pri vključevanju invalidov v službo;

36. pozdravlja različne programe napotitve in izmenjav ESZD z državami članicami, tretjimi državami, mednarodnimi organizacijami in institucijami Unije, vključno z Evropskim parlamentom; zlasti pozdravlja, da je bilo zaradi izboljšanja razmer, ki jih je povzročila pandemija covida-19, novembra 2021 mogoče nadaljevati program med ESZD in Evropskim parlamentom;

37. pozdravlja dejstvo, da je v ESZD tako na sedežu kot v delegacijah Unije sorazmerno veliko praktikantov (skupaj 461), kar številnim mladim omogoča, da pridobijo izkušnje z delom v instituciji Unije; ugotavlja tudi, da vsi praktikanti na sedežu prejemajo mesečno štipendijo, večino praktikantov v delegacijah (96 %) pa so plačevale ESZD ali druge institucije; poziva ESZD, naj sprejme ustrezne ukrepe, da bi vsem svojim praktikantom zagotovila dostojno plačilo;

38. spodbuja nadaljnja prizadevanja za pomladitev ključnega osebja ESZD in razvoj stalne, specializirane evropske diplomatske enote z rednimi specializiranimi javnimi natečaji, namenjenimi zaposlovanju posameznikov z raznolikimi talenti, znanji in potencialom;

Etični okvir in preglednost

39. ugotavlja, da je spoštovanje pravil in norm v zvezi z etičnim ravnanjem in preglednostjo bistvenega pomena za vse javne institucije, še toliko bolj pa za ESZD, ki v svojih 144 delegacijah in pisarnah predstavlja vrednote Unije po vsem svetu; zato pozdravlja, da je ESZD nedavno sprejela načela poklicnega ravnanja; spodbuja jo, naj organizira sistematično usposabljanje in ozaveščanje na področju pravilnega ravnanja za vse svoje osebje;

40. ugotavlja, da ESZD ponuja usposabljanje o etiki v okviru predstavitev za nove uslužbence, pa tudi seminarje za veleposlanike Unije pred njihovo napotitvijo; poleg tega z zadovoljstvom ugotavlja, da se morajo vsi vodstveni delavci, ki jih imenuje Unija, udeležiti tečaja o delovnem okolju brez nadlegovanja; spodbuja ESZD, naj med obvezne priprave na napotitev v delegacije in pisarne Unije vključi tudi splošni tečaj o etiki;

41. ugotavlja, da je Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) v letu 2021 preiskal pet primerov v zvezi z uslužbenci ESZD, od katerih je štiri zaključil brez priporočil, pri enem pa je podal priporočila; poziva ESZD, naj organu za podelitev razrešnice poroča o izvajanju podanih priporočil;

42. ugotavlja, da ESZD v letu 2021 ni komunicirala z Evropskim javnim tožilstvom, je pa pripravljena sodelovati, in da bi moralo pobudo za morebitni memorandum o soglasju med obema službama dati Evropsko javno tožilstvo; ugotavlja, da je tesno sodelovanje z uradom OLAF in Evropskim javnim tožilstvom pomembno v splošni strategiji za boj proti goljufijam;

43. pozdravlja, da ESZD posodablja svojo strategijo za boj proti goljufijam v skladu z metodologijo in smernicami urada OLAF o strategijah za boj proti goljufijam iz leta 2021; pozdravlja, da namerava ESZD poskrbeti, da bodo ozaveščanje namenjeno vsem kategorijam uslužbencev; spodbuja ESZD, naj bodo ti tečaji obvezni vsaj za vse uslužbence, ki bodo napoteni na delo v tujino; poziva ESZD, naj organ za podelitev razrešnice obvesti o novi strategiji, ko bo dokončana, vključno z informacijami o obveščanju uslužbencev;

44. ugotavlja, da je ESZD prejela 16 zahtev Evropskega varuha človekovih pravic, od katerih je bilo v 13 primerih ugotovljeno, da ni prišlo do nepravilnosti, v enem primeru so bile odkrite nepravilnosti, dva primera pa še nista rešena; z zadovoljstvom ugotavlja, da se je ESZD zavezala, da bo v dveh primerih, v katerih je varuhinja človekovih pravic izdala priporočila, ta tudi upoštevala;

45. poziva ESZD, naj zaradi občutljive politične vloge nekdanjih višjih vodstvenih uslužbencev in vodij delegacij spremlja njihove položaje; poziva jo, naj sistematično pregleduje potencialno problematične prehode v zasebni sektor ali organizacije iz tretjih držav in naj še naprej spremlja zaposlitev nekdanjih višjih uradnikov do konca obveznega prehodnega obdobja, saj lahko nerešeni primeri nasprotij interesov ogrozijo izvrševanje visokih etičnih standardov v celotni upravi Unije;

46. z zadovoljstvom ugotavlja, da je bilo več primerov, v katerih so uslužbenci misij prijavili nasprotje interesov, rešenih tako, da so bili ti uslužbenci oproščeni opravljanja nekaterih nalog; z zadovoljstvom ugotavlja, da je ESZD obdobje mirovanja uporabila za tri upokojene uradnike, ki jim je prepovedala poklicne stike z nekdanjimi kolegi, in da ni prejela pritožb zaradi kršitev tega obdobja mirovanja;

47. poziva ESZD, naj vsem uradnikom, ki niso več zaposleni, v obdobju mirovanja prepove lobiranje in zastopanje interesov;

48. poziva ESZD, naj ukrepa, kot je napovedala, in sprejme ter izvaja svoje samostojne izvedbene določbe o zunanjih dejavnostih in nalogah, ki so pravna podlaga *sui generis* za vodje delegacij, da bi bolje zaščitila podobo in ugled Unije kot celote;

49. ugotavlja, da ESZD nima neposredne vloge v zakonodaji Unije, ima pa pomembno vlogo pri odločitvah o sankcijah in pogajanjih o mednarodnih trgovinskih sporazumih, ki imajo znaten regulativni učinek; meni, da bi bilo izjemno pomembno, če bi se ESZD na podlagi sporazuma o storitvah pridružila registru Unije za preglednost; poziva ESZD, naj objavi vsa srečanja z vsemi vrstami lobističnih organizacij, tudi vodij delegacij Unije, da bi izboljšala preglednost;

50. z zadovoljstvom ugotavlja, da v letu 2021 ni bilo prijavljenih primerov nepravilnosti, ESZD pa uporablja smernice Komisije o prijavljanju nepravilnosti, ki so objavljene na njenih intranetnih straneh;

51. poziva k prenehanju sodelovanja z zunanjimi podjetji, ki po podatkih Univerze Yale ([1]) še naprej poslujejo v Rusiji;

Digitalizacija, kibernetska varnost in varstvo podatkov

52. ugotavlja, da so se naložbe v projekte in opremo IT v primerjavi z letom 2020 zmanjšale za 6,4 % na 22 290 743 EUR, naložbe v varnost pa so se povečale za 24,6 % na 5 778 000 EUR;

53. pozdravlja, da je ESZD v letu 2021 še naprej nadgrajevala in obnavljala tehnično opremo, na primer s podvojitvijo pasovne širine omrežja, da bi izboljšala izkušnjo pri delu na daljavo, na sedežu in v delegacijah Unije pa je namestila več kot 500 novih kosov opreme za videokonference; pozdravlja tudi, da je ESZD v celoti digitalizirala kadrovske, upravne in finančne delovne postopke, s čimer je povečala organizacijsko učinkovitost;

54. ugotavlja, da postaja vse pomembnejše upoštevati kibernetsko varnost, in pozdravlja, da je ESZD vzpostavila nov sistem Unije z omejenim dostopom v celotni ESZD, da bi zagotovila varno komunikacijo z ustrezno unijsko stopnjo tajnosti, prav tako pa so bili sprejeti ukrepi, s katerimi so se evropskim komisarjem in drugim omogočili tajni klici; pozdravlja, da ESZD hrani podatke z visoko stopnjo tajnosti v varnih sistemih, ki so popolnoma ločeni od drugih omrežij in interneta;

55. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je ESZD z rešitvijo za spremljanje varnostnih incidentov in dogodkov (SIEM) v letu 2021 ustvarila več kot 16 000 kibernetskih opozoril, na podlagi katerih je bilo odkritih 236 dejanskih kibernetskih napadov, pri katerih pa ni vselej prišlo do kršitve varstva podatkov; poziva ESZD, naj se še naprej močno osredotoča na kibernetsko varnost in hibridne grožnje, zlasti tiste, ki jih sponzorirajo tuje države, ter naj sodeluje z drugimi institucijami Unije in državami članicami, da bi te grožnje prepoznali in čim bolj zaščitili infrastrukturo Unije; poudarja, da sta kibernetska ozaveščenost in program sistematičnega usposabljanja za vse osebje, vključno z vodstvom, ključna elementa učinkovitega okvira za kibernetsko varnost;

56. z zadovoljstvom ugotavlja, da je Evropski nadzornik za varstvo podatkov v letu 2021 opravil tri inšpekcijske preglede v zvezi z ESZD in da se vsi štejejo za zaključene brez dodatnih pripomb;

57. pozdravlja, da je ESZD sprejela strategijo za gostovanje, s katero osnovna poslovna vsebina ostaja v prostorih, njeni podatki pa so shranjeni v strežnikih, ki so v neposredni lasti in pod nadzorom ESZD; še naprej poziva ESZD, naj poskrbi, da se bodo podatki Unije v največji možni meri hranili le v objektih EU/EGP; pozdravlja tudi, da ESZD še naprej zagotavlja, da so informacije in komunikacija v zvezi z obdelavo osebnih podatkov lahko razumljive in popolnoma skladne z zakonodajo Unije;

([1]) https://som.yale.edu/story/2022/over-1000-companies-have-curtailed-operations-russia-some-remain

58. ugotavlja, da ESZD odprtokodne rešitve ocenjuje enako kot lastniške izvorne rešitve in da uporablja vrsto odprtokodnih proizvodov za razvijalce, gostiteljske rešitve, aplikacijske strežnike ter prepoznavanje in upravljanje dostopa;

59. z zadovoljstvom ugotavlja, da je ESZD sprejela politiko gostovanja in da vzdržuje centralni register vseh informacijskih sistemov in tehničnih storitev, povezanih s poslovnimi aplikacijami in storitvami; ugotavlja tudi, da so za informacijske sisteme, ki se nahajajo v prostorih ESZD, tako sistem kot njegovi podatki shranjeni v strežnikih, ki so v neposredni lasti službe in pod njenim neposrednim nadzorom, pooblaščena oseba za varstvo podatkov pa skrbi za zanesljive kontrole varstva podatkov;

Nepremičnine

60. ugotavlja, da ima ESZD zelo obsežen in kompleksen stavbni fond, ki zajema stavbe na sedežu v Bruslju, približno 180 pisarniških stavb in 150 rezidenc veleposlanikov Unije po vsem svetu; se strinja, da bodo v Bruslju in v večini držav po svetu, kjer bo Unija po predvidevanjih ohranila zastopništvo, mogoče na dolgi rok z lastništvom stavb v primerjavi z najemom najverjetneje ustvariti prihranke;

61. pozdravlja, da je ESZD začela prilagajati pisarniške prostore novim načinom dela, da bi ustvarila privlačno delovno okolje in omogočila okoljsko najučinkovitejšo uporabo svojih stavb; hkrati poziva, naj se te prilagoditve izvajajo v tesnem sodelovanju z osebjem;

62. toplo pozdravlja, da ESZD podpira cilj podnebne nevtralnosti in daje prednost stavbam z okoljskim certifikatom; spodbuja jo, naj izvaja tudi ukrepe za varčevanje z energijo v obstoječem stavbnem fondu; pozdravlja, da je ESZD že namestila fotonapetostne naprave (355 m^2) na streho na svojem sedežu in v 18 delegacijah Unije, ter jo spodbuja, naj razširi svoje naložbe v sončne panele po vsem svetu; poziva jo, naj izvede analizo stroškov in koristi, zlasti za sistem, nameščen v stavbi v Bruslju, da bi lahko podatke delili z drugimi institucijami Unije, ki teh sistemov še niso namestile;

63. ugotavlja, da ESZD še naprej namenja velik poudarek varnosti na sedežu ter v delegacijah in pisarnah Unije; glede na obstoječe geopolitične razmere pozdravlja tudi odločnejša prizadevanja za preprečevanje vohunjenja; v celoti podpira ESZD pri okrepitvi varnostnih ukrepov za zaščito uslužbencev ter fizične in digitalne infrastrukture pred grožnjami in napadi;

Okolje in trajnostnost

64. pozdravlja dejstvo, da je ESZD vzpostavila sistem okoljskega upravljanja, ki zajema področja, kot so varčevanje z energijo, mobilnost osebja, omejitve emisij CO_2 za službene avtomobile, informacijska tehnologija, zelena javna naročila in recikliranje ter razvrščanje odpadkov itd., ki jih je treba postopoma izboljšati;

65. ugotavlja, da je ESZD sprejela in začela izvajati pobude za podporo trajnostni mobilnosti osebja ter določila cilje za leto 2023, da bi približno 80 % zaposlenih uporabljalo okolju prijazna prevozna sredstva; poziva ESZD, naj organu za podelitev razrešnice poroča o napredku pri uresničevanju zadanih ciljev;

66. pozdravlja, da je ESZD marca 2021 začela zbirati okoljske podatke delegacij Unije v zvezi s porabo energije in vode, nastajanjem odpadkov, prevozom na delo, zelenimi razpisi in porabo materialov, kot so papir, gorivo itd.; spodbuja jo, naj to pobudo nadaljuje in razširi na vse delegacije ter olajša izmenjavo dobre prakse med delegacijami;

67. pozdravlja, da ESZD sodeluje v medinstitucionalni službi za pomoč pri zelenih javnih naročilih in da se delegacijam Unije zagotavlja podpora v zvezi z okoljskimi merili za dokumentacijo v zvezi z oddajo javnih naročil; spodbuja, naj se ta merila postopoma razširijo na vse delegacije Unije, in poziva ESZD, naj organu za podelitev razrešnice poroča o napredku na tem področju;

Medinstitucionalno sodelovanje

68. pozdravlja, da sta se ESZD in Komisija dogovorili o sporazumih o izmenjavi dokumentov z omejenim dostopom in da so se ESZD ter generalni sekretariat Sveta in Komisija dogovorili o posebnem sporazumu o storitvah varnih govornih in sporočilnih sistemov z visoko stopnjo tajnosti, ki so glede na geopolitične razmere vse pomembnejši;

69. je zadovoljen, da je ESZD sklenila in podpisala sporazum o odprtju delegacije Unije v Združenem kraljestvu;

70. pozdravlja izjavo ESZD, da bo tesno sodelovala z uradom OLAF in Evropskim računskim sodiščem v duhu medsebojnega zaupanja, se z njima redno srečevala na različnih delovnih ravneh, da bi preprečila goljufije, omogočala preiskovalna in tekoča revizijska dela ter izvajala priporočila; odločno spodbuja ESZD, naj enako zaupanje in sodelovanje vzpostavi tudi z Evropskim javnim tožilstvom;

Komunikacija

71. ugotavlja, da je proračun ESZD za dejavnosti strateškega komuniciranja in javne diplomacije v letu 2021 znašal več kot 26,17 milijona EUR, namenjen pa je bil komunikacijskim dejavnostim na sedežu in v vseh delegacijah Unije;

72. pozdravlja, da se pri komuniciranju prednostno obravnavajo vrednote in interesi Unije, odziv na mednarodne zdravstvene krize in podnebni ukrepi ter da se delegacije Unije osredotočajo na tematske dneve, kot so dan Evrope, parade ponosa, dan žena, teden podnebne diplomacije itd.;

73. spodbuja ESZD, naj začne sodelovati z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, da bi uporabili obe odprtokodni platformi družbenih medijev, EU-Voice in EU-Video, ki sta bili uvedeni kot javni pilotni projekt za spodbujanje uporabe brezplačnih in odprtokodnih družbenih omrežij;

74. poudarja, da ESZD tesno sodeluje z neodvisnimi mediji in partnerji civilne družbe v regiji vzhodnega partnerstva, da bi okrepila njihove zmogljivosti za boj proti tujim grožnjam manipuliranja z informacijami in vmešavanja; pozdravlja, da ESZD sodeluje z Ukrajino, da bi podprla njena prizadevanja za strateško komuniciranje spričo neizzvane ruske vojaške agresije ter poskrbela, da bo rusko manipuliranje z informacijami razkrito in da bodo sprejeti protiukrepi;

75. poziva ESZD, naj okrepi delegacije Unije v državah vzhodnega partnerstva; poudarja, da je treba pomagati državam vzhodnega partnerstva, ki so prizadete zaradi ruske vojaške agresije na Ukrajino, in njihove državljane učinkoviteje obveščati o politikah Unije;

76. toplo pozdravlja, da je ESZD opravila občutne naložbe v vzpostavljanje in krepitev odpornosti za boj proti dezinformacijam in tujemu vmešavanju v zadeve Unije, tudi z reorganizacijo oddelka za strateško komuniciranje v letu 2021, in sicer s povečanjem števila skupin, osredotočenih na Kitajsko, zaposlitvijo 27 uradnikov za strateško komuniciranje v delegacijah Unije in vzpostavitvijo centrov za izmenjavo in analizo informacij po vsej Uniji, ki bi ESZD omogočili boljši boj proti manipuliranju z informacijami in vmešavanju; poudarja, da je ESZD glavna institucija Unije, odgovorna za preprečevanje tujega vmešavanja;

77. znova poziva ESZD, naj poveča vlogo delegacij Unije v tretjih državah, da bi se izboljšala njihova sposobnost razkrivanja dezinformacijskih kampanj tujih državnih akterjev, ki ogrožajo demokratične vrednote; poziva jo tudi, naj pospeši delovanje delegacij Unije v našem sosedstvu in v državah Zahodnega Balkana, da bi podprla dejavnejšo in učinkovitejšo komunikacijsko politiko o evropski perspektivi ter ponudila najboljšo možno podporo državam, ki izvajajo prodemokratične in proevropske reforme; poziva delegacije Unije, naj si še naprej usklajeno prizadevajo za večjo prepoznavnost projektov, ki jih financira Unija.

78. z zaskrbljenostjo se seznanja z izjavo visokega predstavnika na letni konferenci veleposlanikov EU 2022, da so bila poročila iz delegacij EU predložena prepozno in da je bil bolje obveščen iz medijev; poziva ESZD, naj organu za podelitev razrešnice poroča o ugotovljenih pomanjkljivostih in ukrepih, ki jih je treba sprejeti za njihovo odpravo;

79. spodbuja delegacije Unije, naj podpirajo lokalne akterje, organizacije civilne družbe in socialne partnerje v tretjih državah, da bi spodbudile socialni dialog in dialog o pravni državi, temeljnih pravicah in boju proti korupciji; poziva jih tudi, naj pozorno spremljajo stanje demokracije v različnih državah ter zagotovijo logistično in tehnološko podporo zagovornikom človekovih pravic in domorodnih ljudstev, zlasti ženskam; poziva jih, naj si še naprej usklajeno prizadevajo za večjo prepoznavnost projektov, ki jih financira Unija, zlasti v državah kandidatkah.